Φυσ 6. 1, 5., 6. 3, 7, κτλ.· — ἀφηρημένος, αὐτόθι 5, 1, 8· — Ἐπίρρ. -τῶς, Στοβ. Ἐκλογ. 1. 186.

χωρίτης, [ῐ], ου, ὁ, ἀγρότης, χωρικός, «χωριάτης», Σοφοκλ. Ἀποσπ. 22, Ξεν. Ἑλλ. 3. 2, ἐν τέλει, Ἀνθ. Π. 7. 657· — θηλ. -ῖτις, -ιδος, κόρη χωρική, «χωριατοποῦλα», Λουκ. Θεῶν Διάλ. 20. 13. 2) ὁ κατοικῶν ἔν τινι τόπῳ ἢ χώρᾳ, κάτοικος, Λίσχύλ. Εὐμ. 1035· χ. δράκων ὁ αὐτ. ἐν Ἀποσπ. 121, πρβλ. Σοφ. Ἀποσπ. 219.

χωρῖτικός, ή, όν, ὁ ἀνήκων εἰς χωρικὸν ἢ ὅμοιος χωρικῷ, ἀγροτικός, χ. πλῆθος Πλουτ. Περικλ. 34· χ. ἀνήρ, χωρίτης, χωρικός, Αἰλ. Ποικ. Ἱστορ. 9. 27. Ἐπίρρ. -κῶς, κατὰ τὸν τρόπον τῶν χωρικῶν ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἐν χλιδῇ, Ξεν. Κύρου 4. 5, 54.

χωροβᾰτέω, μετρῶ διὰ βημάτων, μετρῶ, τὴν γῆν Ἑβδ. (Ἴησ. ΙΗ, 8). ΙΙ. Παθ., καταπατοῦμαι, Μανασσ. Χρον. 2587.

χωροβάτης, [ᾰ], ου, ὁ, ἐργαλεῖον δι' οὗ εὑρίσκει τις τὸ ὁριζόντιον ἐπίπεδον ἐν τῇ χωρομετρίᾳ, Vitruv. 8. 5.

χωρογρᾰφέω, περιγράφω χώρας, Στράβ. 104, Συλλ. Ἐπιγραφ. 5101.

χωρογρᾰφία, ἡ, περιγραφὴ χωρῶν, Πολύβ. 34. 1, 4, Στράβ. 346.

χωρογρᾰφικός, ή, όν, ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν περιγραφὴν χωρῶν, πίναξ Στράβ. 120.

χωρο-γράφος, [ᾰ], ον, ὁ περιγράφων χώρας, κατ' ἀν-θεσιν πρὸς τὸν εἰδικώτερον ἐργαζόμενον τοπογράφον (τὸν περιγράφοντα τοὺς κατὰ μέρος τόπους), ὡς καὶ πρὸς τὸν γενικώτερον ἐργαζόμενον γεωγράφον, Στράβ. 9.

χωρο-θεσία, ἡ, ἡ θέσις χώρας τινός, ἡ τοπογραφικὴ θέσις αὐτῆς, Πλούτ. 2. 1150C. — Ἴδε Κόντου Γλωσσ. Παρατηρ. σ. 503.

χωρο-μετρέω, καταμετρῶ χώραν τινά, Στράβ 629.

χωρομετρία, ἡ, ἡ καταμέτρησις χώρας ἢ τόπου Στράβ. 757.

χωρονομικός, ή, όν, (νέμω) ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν διανομὴν χώρας τινός, νόμος χ., ὁ Ρωμαϊκὸς περὶ ἀγρῶν νόμος, lex agraria, Διονύσ. Ἁλ. 10. 36.

χῶρος, ὁ (ἄγνωστος ἡ ἀοχὴ τῆς λέξεως) — ὡς τὸ χώρα I, τόπος, κεχωρισμένον μέρος ἐδάφους, μέρος, χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον, «τὸν τόπον.. πᾶν τὸ χωρίον ἐν ᾧ ἔωελλον μονομαχήσειν» (Σχόλ.), Ἰλ Γ. 315· διεμετρητῷ ἑνὶ χώρῳ αὐτόθι 344· ἐν καθαρῷ· θθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος, «ὅπου καθαρὸς καὶ διατρανὴς ἦν ὁ τόπος ἀπὸ τῶν νεκρῶν» (Σχολ.), Θ. 491, Κ. 199· χ. ὑλήεις, ἔρημος, οἰοπόλος, ψαμαθώδης Ὀδ. Ξ. 2, Ἰλ. Κ. 520. Ν. 472, κ. ἀλλ.· πίων Ἡσ. Ἔργα καὶ Ἡμ. 388· εὐαὴς αὐτόθι 597· καταστύφελος Ἡσ. Θεογ. 806· οὖτω, δένδρε' ἔθαλλον χ. Πινδ. Ο. 3. 40· συχν. ὡσαύτως παρ' Ἡροδ. (π. χ. 2. 178), καὶ Τραγ· Βρόμιος δ' ἔχει τὸν χῶρον Αἰσχύλ. Εὐμ. 24· θηρῶν οὓς δδ' ἔχει χῶρος Σοφ. Φιλ. 1148· Μακραὶ δὲ χῶρός ἐστ' ἐκεῖ κεκλημένος Εὐρ. Ἴων 283, κλπ.· — ποιήσας ἐν βραχεῖ χώρῳ τὴν ὅλην δύναμιν, συμπυκνώσας ἐντὸς μικροῦ χώρου τὴν ὅλην δύναμιν, Πολύβ. 11. 1, 3· — μεταφορ., χῶρος .. οὐτος ἀνθρώπου φρενῶν Σοφ. Ἀποσπ. 757, πρβλ. Τραχ. 145. ΙΙ χώρα, γῆ, Ἡρόδ 4. 30· ὁ Λιβυκὸς χ. ὁ αὐτ. 2. 19· τοῦ Ἀταρνέος χ. ὁ αὐτ. 1. 160· τῆς Ἀραβίης 2. 75· ὡσαύτως ἐν τῷ πληθ., χῶραι, τῶν Θηβαίων ἔκειρε τοὺς χώρους ὁ αὐτ. 9. 15, πρβλ. Σοφ. Οἰδ. Τύρ. 1126· μεταφορ., τὸ γὰρ νεάζον ἐν τοιοῖσδε βόσκεται χώροις ὁ αὐτ. ἐν Τραχ. 145. 2) περιουσία κτηματική, κτῆμα «ὑποστατικόν», Ξεν. Οἰκ. 11, 18, Κύρου Παιδ 7. 4, 6 3) ἡ ἔξοχή, οἱ ἀγροί, Λατ. rus, ἐν τῷ χώρῳ καὶ ἐν τῷ ἄστει ὁ αὐτ. Οἰκ. 5, 4, πρβλ. 11, 18· μετὰ τοῦ ἄρουρα, Αἰσχύλ. Ἀποσπ. 155. ΙΙΙ χ. ὁ περίγειος = orbis terrarum, Φίλων, Ἐκκλ. — Ἡ λέξις εἶναι σπανία παρὰ τοῖς Ἀττ. πεζογράφοις πλὴν παρὰ Ξεν. πρβλ. χώρα ἐν τέλει.

χῶρος, ὁ, ὁ βορειοδυτικὸς ἄνεμος, Λατ. Corus, Caurus, λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα κατὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον Πράξ. Ἀποστ. κζ', 12.

χωρο-φῑλέω, = φιλοχωρέω, ἀγαπῶ τόπον τινά, συχνάζω ἐκεῖ, Θαλῆς παρὰ Διογ. Λαερτ. 1. 44, Ἀντιφῶν 138. 28· χωροφιλῆσαι λέγων τὸ φιλοχωρῆσαι Διονύσ. Ἁλ. περὶ Συνθ. σ. 43, 6. ἔκδ. Reiske.

χωρόφῑλία, ἡ, ἀγάπη πρός τινα χώραν ἢ τόπον, Φιλοστρ. Ἐπ. 47.

χωρο-φύλαξ [ῠ], ᾰκος, ὁ, φύλαξ φυλάττων χώραν τινὰ ἢ τόπον, πρβλ. Συλλ. Ἐπιγρ. 5040, κατὰ διόρθωσιν τοῦ Böckh.

χωρυτός, ὁ, τύπος ἰσοδύναμος τῷ γωρυτός, κατὰ τὸν Ἡσύχ, ἔνθα: «γωρυτός τοξοθήκη. θύλακος. οἱ δὲ χωρυτός».

χῶς, ῶ. Δωρικ. ἀντὶ τοῦ χόυς κοῦς, ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Ἀργείοις ἀντὶ τοῦ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς **συμβολὴ** (IV), τὴν συμβολὴν τὴν εἰς τὰ συμπόσια ὑπὸ τῶν πινόντων εἰσφερομένην Ἀργεῖοι χῶν καλοῦσι, τὴν δὲ μερίδα αἶσαν Ἡγήσανδρος παρ' Ἀθην. 365D.

χώς, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ καὶ ὡς, Θεόκρ. 2. 24, 82.

χῶσις, εως, ἡ, ἐπισώρευσις, συσσώρευσις, μάλιστα χώματος, σχηματισμὸς προχώματος ἐναντίον πόλεως, Θουκ. 2. 76, πρβλ. χῶμα. 2) γέμισμα, ἀπόκλεισις διὰ χώματος, χ. τῶν λιμένων ὁ αὐτ. 3. 2.

χῶσμα, τό, ἀμφίβ. τύπος ἀντὶ τοῦ χῶμα. Διοδ. Ἐκλογ. 565. 25.

χώσους, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ καὶ ὅσους, Θεοκρ. Ἐπιγράμμ. 20. 5.

χωστέον, ρημ. ἐπίθ., πρέπει τις νὰ γεμίσῃ διὰ χώματος, νὰ πληρώσῃ, τὴν φάραγγα Ἀρρ. Ἀνάβ. 4. 21, 2·

χωστός, ή, όν, ρημ. ἐπίθ., ὁ σχηματισθεὶς διὰ τῆς ἐπισωρεύσεως χώματος, χωστὴ καὶ στενὴ πάροδος Πολύβ. 4. 61, 7. ἐν χωστοῖς τάφοις κεῖνται = ἐν χώμασι, ἐν τύμβοις, Εὐρ. Ρῆσ. 414. ΙΙ ἐνεργ., ὁ σχηματίζων ἀνοίγματα, ὁπᾶς ἢ δρόμους ἐντὸς τῆς γῆς, Τζέτζ. Ἱστ. 9. 328.

χωστρίς, ίδος, ἡ, (χώννυμι) χελώνη χ., κατασκευασμά τι ἐν εἴδει χελώνης ἢ σκιάδος προφυλάττον τοὺς πολιορκοῦντας ἀσ,ολουμένους νὰ πληρώσωσι διὰ χώματος τὴν τάφρον ὀχυρώματός τινος ἢ πόλεως, Πολύβ. 9. 41, 1, κλπ.· ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ χελ κριοφόροι, Διόδ 20. 91· ἴδε ἐν λ. χελώνη III.

χώταν, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ καὶ ὅταν, Πινδ. Π. 2. 161, Σοφ Οἰδ. Κολ. 1530.

χώτι, κατὰ κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ καὶ ὅτι, Θεοκρ. Ἐπιγράμμ. 16. 5.

Ψ

Ψ, ψ, ψῖ, τό, ἄκλιτον, εἰκοστὸν τρίτον γράμμα τοῦ Ἑλλην. ἀλφαβήτου, Πλάτ. Κρατ. 427A, Καλλίας παρ' Ἀθην. 453D· ὡς ἀριθμ., ψ' = 700. ἀλλὰ ,ψ = 700,000. — Τὸ γράμμα ψ εἶναι διπλοῦν σύμφωνον σύνθετον ἐκ τοῦ χειλεοφώνου π ἢ φ μετὰ τοῦ σ, = πσ, φσ· τὸ γράμμα τοῦτο ἀποδίδοται εἰς τὸν Σιμωνίδην, εἰσήχθη δὲ εἰς Ἀθήνας ἐπὶ ἄρχοντος Εὐκλείδου (Ὀλυμπ. 94. 2) ὁμοῦ μετὰ τῶν γραμμάτων η, ω καὶ ξ· ἴδε Α. Β. 781, Franz Epigr. σ. 19 κέξ.

Μεταβολαὶ τοῦ ψ, μάλιστα ἐν ταῖς διαλέκτοις: I. ἐν τῇ Αἰολ. παρέμεινε τὸ παλαιότερον πσ, μάλιστα ἐν κυρίοις ὀνόμασιν, οἷον **Πέλοπς** Ἄραπς ἀντὶ **Πέλοψ** Ἄραψ, Γρηγ. Κορίνθ. σ. 613. ΙΙ. τὸ ψ συχνάκις ἀναλύεται εἰς σπ, τοῦτο δὲ ἔτι καὶ παρ' Ἀττικ., οἷον σπάλιον ἀντὶ ψάλιον, σπέλιον ἀντὶ ψέλιον, ἀσπίνθιον ἀντὶ ἀψίνθιον, ἄσβολος ἀντὶ ψόλος, ψὶν Δωρ. ἀντὶ σφίν. ψὲ ἀντὶ σφέ, — καθὼς ἐν τῇ Αἰολ. καὶ Δωρ. τὸ ξ ἀνελύετο εἰς σκ καὶ τὸ ζ εἰς σδ· πρβλ. Κραμήρ. Ὀξ. Ἀν. τ. 4. σ. 326. ΙΙΙ. τὸ ψ ἐνίοτε, μάλιστα παρ' Ἀττικ., κεῖται ἀντὶ σ ἢ σσ, ὡς ψιττακός ἀντὶ σιττακός, κόψιχος ἀντὶ κόσσυφος. IV. φαίνεται ὅτι ἐγένετο ἐναλλαγή τις τοῦ ψ καὶ ξ ἐν ταῖς λέξ. ψάω ξάω, ὄψ Λατ. vox, ἐνιψ (νίφα) Λατ. nix.

V. τὸ ψ παρελείφθη ἢ προσετέθη ἐν ταῖς λέξ. ἄμμος ἄμαθος = ψάμμος ψάμαθος.

ψάγδᾶν, ᾶνος, ὁ, Εὔβουλος ἐν «Στεφανοπώλισιν» 6· καὶ **ψάγδας**, ου, ὁ, Εὔπολις ἐν «Μαρικᾷ» 14, Ἀριστοφ. Ἀποσπ. 7· ἢ **σάγδας**, Ἐπίλυκος ἐν «Κωραλίσκῳ» 4, πρβλ. Ἀθήν. 691C· — κοινόν τι Αἰγυπτιακὸν μύρον, Αἰγυπτίῳ ψάγδανι τρὶς λελουμένη Εὔβουλος ἔνθ' ἀνωτ.

ψάγιος, α, ον, = **πλάγιος**, «ψάγιον· πλάγιον, λοξόν, ἐπικεκλιμένον» Ἡσύχ.

ψάδδα· «ἡ κιννάβαρις» Ἡσύχ.

ψάδιος, α, ον, = κατάντης. «ψάδιον· κάταντες» Ἡσύχ.

ψαδυρόν· «ἀσθενές. μαδαρόν. ψαθυρὸν» Ἡσύχ.

ψᾰθάλλω, θαμιστ. τοῦ ψάω. ψηλαφῶ, μαλάσσω, κνήθω, σὺ δὲ τὴν κεφαλήν ψάθαλλέ μοι, ξῦσέ μου τὴν κεφαλήν, Ἕρμιππος ἐν Ἀδήλ. 4, πρβλ. Πλάτ. Κωμικ. ἐν «Κλεοφῶντι» 4· πρβλ. ἀναψαθάλλω.

ψάθεα, τά, ψιχία, «ψάθεα· ψωμία» Ἡσύχ.

ψᾰθύριον, [ῠ], τό, = ψώθιον, Ἀθήν. 646C· παρ' Ἡσυχ. καὶ

ψάθυρμα, τό, «ψαθύρματα· ἀποκόμματα».

ψᾰθυρόομαι, Παθ., γίνομαι ψαθυρός, συντρίβομαι, Ἀκύλας ἐν Ψαλμ. ΡΑ', 3.

ψᾰθυρο-πώλης, ου, ὁ, ὁ πωῶν μικρούς πλακοῦντας, Σωκρ. Ἐκκλ. Ἱστ. 5. 23.

ψᾰθῡρός, όν, (ἴδε ψάω) εὔθραυστος, εὐδιάλυτος, μὴ ἔχων ἰσχυρὰν σύστασιν, ἐπὶ τῶν ᾠῶν τοῦ ἰχθύος, Ἀριστ. π. τὰ Ζ. Ἱστ. 3. 1, 23· ἀντιθετον τῷ γλίσχρος, ὁ αὐτ. ἐν Μετεωρ. 4. 9, 23· ψ. ὕδωρ, ἔλαιον δὲ γλίσχρον ὁ αὐτ. π. Αἰσθ. 4. 6· ἐπὶ ἀέρος, ὁ αὐτ. π. Ψυχ. 2. 8, 7· ἐπὶ γῆς, Θεοφρ. π. Φυτ. Αἰτ. 2. 4, 12. — Ὁ Γαλην. μνημονεύει τὸν τύπον ψαθυρὸς ὡς Ἀττικ.· ὁ συνηθέστατος τύπος εἶναι ψαφαρός, δ ἴδε.

ψᾰθῡρότης, ητος, ἡ, χαλαρότης συστάσεως, ἡ ἰδιότης τοῦ ψαθυροῦ, Ἀριστ. περὶ τὰ Ζ. Ἱστ. 4. 1, 21, Προβλ. 21. 11.

ψαιδρός, ά, όν, = ψεδνός, Ἡσύχ.

ψαιθόν· «ὑποφοινίσσον» Ἡσύχ.

ψαικάζω, ψαίκαλον, ἀμφίβολ. ἀντὶ ψακ-, Ἡσύχ.